

YEREL GİRİŞİME destek Platformu

DESTEK Platformu, Gönüllülük esaslı 'yerinde dönüşüm' modelinin yaratılması için;

Demokrasi

Ekonomi

Strateji

Toplum

Eşitlik

Katılım

konularında yerel girişimlere DESTEK sağlamaktadır.

3 ÇAĞRI

DESTEK Gönüllüleri, özellikle riskli mahallelerde yaşayanların sorunlarını çözme yolunda yerel girişime destek amacıyla bir araya gelerek 3 çağrı yapmışlardır.

1.Çağrı
2011

En küçük yaşam alanının yeniden tasarlanması

2. Çağrı
2012

Mekansal, toplumsal ve ekonomik örgütlenmenin yeniden kurgulanması

www.mahalle3d.weebly.com

3.Çağrı
2013

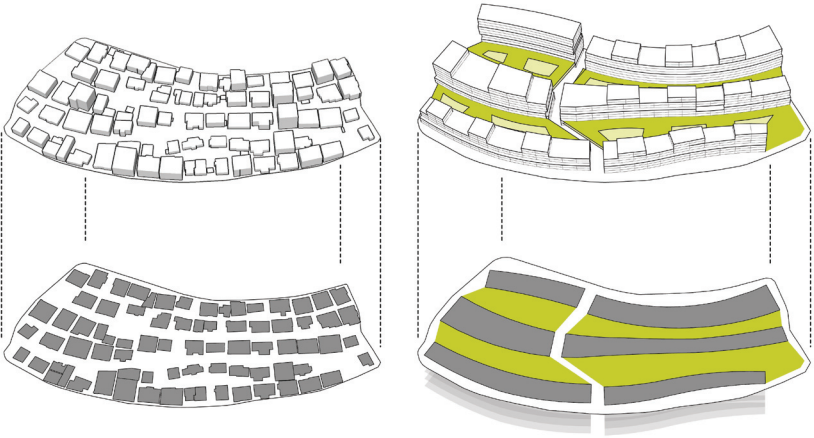
Mekansal Gelişim Strateji Çerçevesinin oluşturulması

1. Çağrı; 3ada1ada

2011 yılında yapılan 1.Çağrıda; 3ada1ada Modeli ile birleşme, yola terk, kamusal mekan ve otopark gibi kamusal kazanımlara karşılık bonus verme yöntemi ile parsel bazında yapılaşma yerine yapı adası bazında yapılaşma stratejileri ve tasarımları kamuoyuna açıklanmış, yaşam tasarımı, değer katan tasarım, uzlaşma, yapı tipolojisi, yükseklik ve yoğunluk gibi temel ilkeler tartışmaya açılmıştır.

Bugün, 3ada1ada Programı, özellikle Belediyeler ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın gündemine alınmış, örnek yapı adalarında yaşayanlarla proje ve uygulama çalışmaları başlamıştır.

2.Çağrı; 'Mahalle'

2012 yılında yapılan 2.Çağrı ile yapı ve yaşam kalitesi riskinin yüksek olduğu mahallelerimizde özellikle kamusal mekanların yetersizliği de dikkate alınarak yaşamsal dokunuşlar ile mekansal, toplumsal ve ekonomik değerlerin yeniden ele alındığı yeni bir mahalle dokusu tartışmaya açılacaktır.

3'lü Bakış

Kentlerin geleceğinin kurgulanmasında **strateji, tasarım ve uzlaşma** temel kavramlarını içeren '**Kentsel Strateji Temel Çerçevesi**' kapsamında 3'lü bir bakış yeni planlama yaklaşımı olmalıdır.

3 Çerçeve
Yapı

Yerel

Stratejik

3 Strateji
3Ada1Ada

Mahalle

Kent'te Kent

3 Tasarım
Mekan

Yaşam

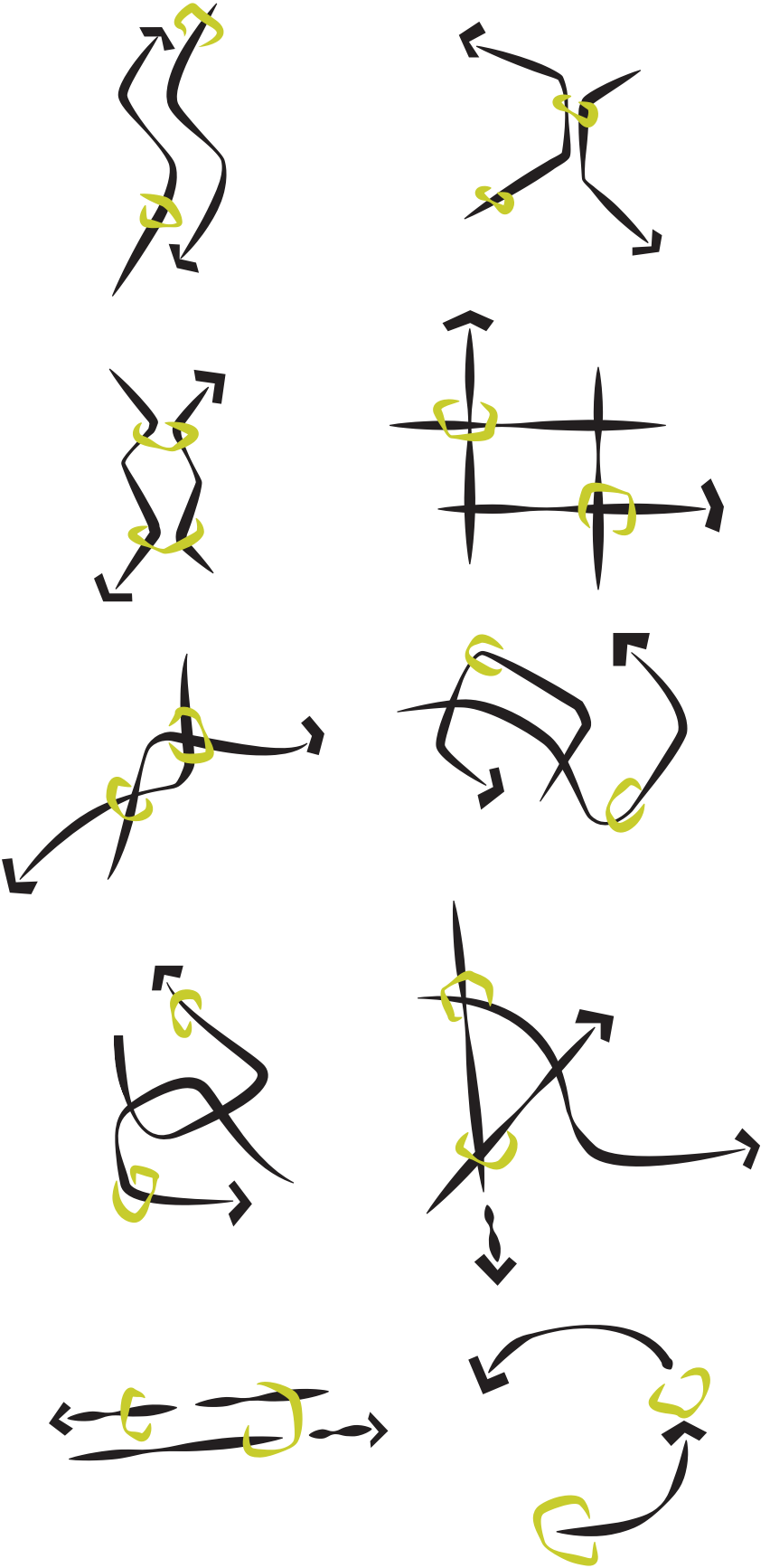
Vizyon

YAŞAMSAL DOKUNUŞ; Damar, Düğüm, Doku

Yaşam kalitesi ve dayanıklılık sorunlarının yaşandığı mahallelerin yeniden tasarımı için 3 temel tasarım ilkesi dikkate alınmalıdır.

1. Can **Damarı**
2. Yaşam **Düğümü**
3. Yenilenen **Doku**

"3 Dokunuş", özellikle riskli mahallelerin mevcut yoğun dokusu içinde yeni yaşam fırsatları sunarak, bütünleştirici ve bağlayıcı kamusal mekanların oluşturulmasını ve kentsel dokuların yenilenmesi, canlandırılması, dönüşümü süreçlerinin temel tasarım ilkelerinin tartışılmasını hedeflemektedir.

Yaşamsal Dokunuş Örnek Şematik Gösterimler

Temel Strateji; 3 DOKUNUŞ

1 Can Damarı

Mahalle dokusu içinde kamusal alan ihtiyacını karşılayan ana yaşam damarlarıdır. Çeşitli formlarla mevcut dokunun dönüşümünü tetikleyecek ve kamusal mekan çeşitliliğini ve sürekliliğini sağlayacak stratejik akslar, yapı adaları ve mahalleler arası bütünleşmenin temel omurgasını oluşturmalıdır.

2 Yaşam Düğümü

Mahalle dokusu içerisinde toplumsal ihtiyaca yönelik, eğitim, sağlık vb. işlevler için oluşturulacak kamusal mekânlar ile ticari kullanımların yoğunlaştığı odak noktalarıdır. Can Damarı ile uyumlu bir şekilde belirlenmeli, bir mahalle içinde en az iki odak tasarlanmalıdır.

3 Yenilenen Doku

Mevcut yapı adalarının damar ve düğüm formları ile kesiştiği alanlarda yapı adası formlarının 'bozulması', diğer alanlarda ise bir ile beş yapı adasının 'birleşmesi' ilkesi doğrultusunda, yeni ada morfolojisi oluşturulmaktadır.

Beklenti, iki temel bileşen ‘damar’ ve ‘düğüm’ ile yenilenen, yaşanabilir ve dayanıklı mahalle ‘doku’sunun ilkelerinin ortaya konulmasıdır.

Can Damarı

Süreklilik Kullanımlar arası süreklilik ve dolaşım kolaylığı sağlanmalı, mahalleden can damarına erişilebilirlik yüksek olmalıdır.

Birleştiricilik Mahallenin yakın çevresiyle işlevsel ve mekânsal bütünleşmesini sağlamalıdır.

Çeşitlilik Açık alanlar, toplanma alanları, parklar, sosyal ve kültürel mekânlar gibi toplumun bütün kesimlerine yönelik farklı kamusal kullanım alanları çeşitliliği sağlanmalıdır.

Yaşam Düğümü

Fonksiyon Mahallenin ihtiyaç ve beklentilerine en uygun kamusal ve ticari kullanımlardan oluşmalıdır.

Erişebilirlik Yürüme mesafesinde ve kolay ulaşılabilir olmalıdır.

Bütünleşme Mahallelinin buluşma odakları, mahalle kimliğinin güçlendirildiği sosyal mekanlar olarak tasarlanmalıdır.

Yenilenen Doku

Düzen Yeni ada kompozisyonunda, yapı adaları ve yapı tipolojileri arasında uyum ve çeşitlilik sağlanmalı, dolu-boş dengesi kurulmalıdır.

Karakter Yeni yapı tipolojileri tasarlanırken, mahalle karakteri, tipolojilerin çeşitliliği ve sürekliliği, sokak-yapı ilişkisi ve insan algısı konularına dikkat edilmelidir.

Uygulanabilirlik Yapı adası düzenini dönüştürmeye yönelik uygulanabilir çözümler üretilmelidir. İmar bonusları (İlave imar hakları) yeni tasarım kurgusu içinde başka yapı adalarına transfer edilebilir.

10 TEMEL STRATEJİK TASARIM İLKESİ

Mahalle tasarımının; stratejik, yaşam kalitesini artırıcı, benimsenebilir ve uygulanabilir olması için aşağıdaki ilkeler dikkate alınmalıdır.

1 Bileşenlerin Niteliği

Mahalle dokusunun içinde can damarı ve yaşam düğümünün alansal büyüklüğü, mevcut yolların kapladığı alan ile aynı büyüklükte olmalıdır. (Örneğin, mevcut yolların kapladığı alan %15 ise, yeni önerilecek can damarı ve yaşam düğümünün büyüklüğü de %15 olacaktır). Yaşamsal dokunun tasarımında topografya ve mevcut sokak yapısı dikkate alınmalıdır. Damar ve düğümler, afet durumunda tahliye koridoru ve toplanma alanı olarak da kullanılacaktır.

2 Kullanım Kapasitesi

Can damarının en az %50'si açık kamusal alan (park, oyun alanı, yaya yolu vb), yaşam düğümünün en az %50'si kapalı kamusal ve ticari mekânlardan oluşmalıdır.

3 Yapı Adası Büyüklüğü

Mevcut yapı adaları, iki temel bileşenin etkileşim alanlarında önerilen şema ile uyumlu, diğer alanlarda ise mevcut yolların ortak mekana katılması sağlanarak birleştirilmelidir (en az 2 en çok 5 ada birleştirilebilir). Tasarımcılar, yapı adalarının bazılarını koruyabilirler.

4 Yoğunluk Artışı

Yapılaşma oranı mevcut yapı yoğunluğu üzerinden %25 arttırılmalıdır. Mevcut yapı yoğunluğu, yeni tasarımdan sonra oluşan yapı adalarında kullanılmalıdır. Ancak, bonuslar (ilave imar hakları) transfer edilebilir. Ayrıca, damar ve düğümlerin içinde kalan yapıların imar hakları, alacakları bonusla birlikte en yakın yapı adasına transfer edilmelidir.

5 Bonus Transferi

İlave imar hakları yani bonuslar yeni oluşacak yapı adalarında kullanılabilceği gibi başka yapı adalarına da transfer edilebilir.

6 Yola Terk

Birleşmelerden sonra oluşan yeni yapı ada kenarlarından yapılacak minimum 3 metre çekme mesafesi mevcut yola terk edilmelidir.

7 Yapı Adası Yarı Kamusal Alan

Yapı adası içindeki otopark ile açık ve kapalı kamusal alan ihtiyacı karşılanmalıdır. Minimum kamusal alan büyüklüğü yeni oluşacak adanın minimum %30'u, maksimum %60'ı kadar olmalıdır.

8 Mevcut Donatı Alanları

Mahalle içinde yer alan mevcut donatı alanları korunmalı ya da mevcut alan kadar yeni alan yaratmak kaydıyla kaldırılmalıdır.

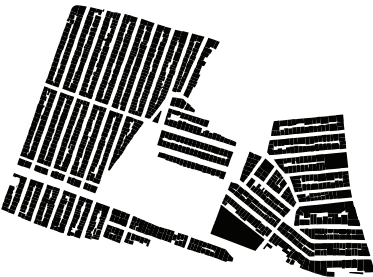
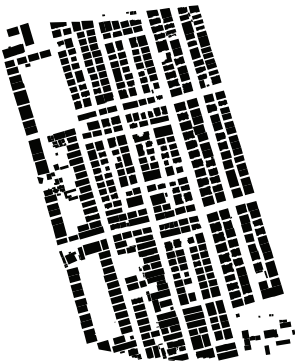
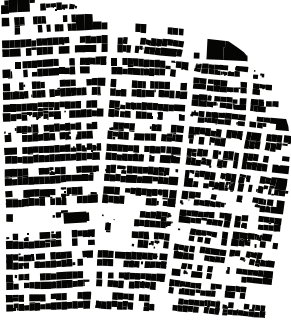
9 Yükseklik Stratejisi

Yükseklik stratejisi mevcut doku, yakın çevre ile ilişki ve genel silüet kuralları dikkate alınarak oluşturulmalıdır. Sokak algılaması dikkate alınarak yeni bir silüet oluşturulmalıdır.

10 Mahalle Kimliği

Yeni oluşturulacak kentsel dokunun mahallenin mevcut kimliğine artı değer kazandırması sağlanmalı, mevcut olumlu kentsel özellikler korunmalıdır (canlı sokak yaşamı, mevcut odaklar ve donatılar).

TASARIM ALANLARI

ATAŞEHİR / EMEK EVLER MAHALLESİ
BAĞCILAR / GÖZTEPE MAHALLESİ
BAHÇELİEVLER / BAHÇELİEVLER MAHALLESİ
BAYRAMPAŞA / İSMETPAŞA MAHALLESİ
BEYOĞLU / OKMEYDANI
BEŞİKTAŞ / KÖYİÇİ
ESENLER / NAMIK KEMAL MAHALLESİ
EYÜP / SİLAHTARAĞA MAHALLESİ
ESENLER - ORUÇREIS
GAZIOSMANPAŞA – SARIGÖL
GÜNGÖREN / TOZKOPARAN
KADIKÖY / FİKİRTEPE / DUMLUPINAR
KADIKÖY / YOĞURTÇU PARKI
KARTAL / YUNUS
KÜÇÜKÇEKMECE / CENNET MAHALLESİ
KÜÇÜKÇEKMECE / KANARYA MAHALLESİ
KÜÇÜKÇEKMECE / KARTALTEPE MAHALLESİ
KÜÇÜKÇEKMECE / GÜVERCİNTEPE
MALTEPE / BAŞIBÜYÜK MAHALLESİ
PENDİK / MERKEZ MAHALLESİ
SARIYER / DERBENT MAHALLESİ
ŞİŞLİ / KUŞTEPE MAHALLESİ
ŞİŞLİ / ŞEVKET PAŞA MAHALLESİ
ÜSKÜDAR / İCADIYE MAHALLESİ
ÜSKÜDAR / MİMAR SİNAN
ZEYTİNBURNU / SÜMER MAHALLESİ

Proje alanlarını linkten inceleyebilirsiniz.

<http://maps.google.com/maps/ms?ie=UTF&msa=0&msid=207488256018721773779.0004c12d1102e1c3908cf>

TESLİM EDİLECEK ÜRÜNLER

3D Vizyon Planı

Seçilen mahallenin tümünü içeren;

- Can Damarı: Dairesel, tek çizgi, çift çizgi vb.
- Yaşam Düğümü: En az iki odak
- Yenilenen Mahalle Dokusu: Stratejik tasarım ilkeleri çerçevesinde

3D Vizyon Planı teslim edilecektir.

Tasarımcıların yukarıda belirtilen seçim, yaklaşım ve şemalar doğrultusunda yeniden tasarladıkları mahallede oluşacak yapılaşma ve açık alan tipolojisini ifade eden 1/1000 ölçeğinde 3 boyutlu dönüşüm master planlarını oluşturmaları beklenmektedir. Yapılan çalışmalar şemalar ile desteklenmelidir.

Stratejik Tasarım

- Can Damarı
- Yaşam Düğümü
- Yenilenen Mahalle Dokusu (Konut) alanlarından

herhangi birinin 1:500 ölçekte ve tasarımcının karar vereceği büyüklükte bir parçasının tasarımı beklenmektedir. Şema, tablo ve kısa metinlerden oluşan son ürünler, 3 adet yatay, A-3 büyüklüğünde, 300dpi çözünürlüğünde ve pdf formatında, info@kentselstrateji.com adresine gönderilmelidir. Teslim dokümanının açık, net ve yalın bir dili olmalıdır.

TASARIMCILAR

Tüm gönüllü tasarımcılar bireysel ya da kurumsal olarak katılabilir.

ZAMANLAMA

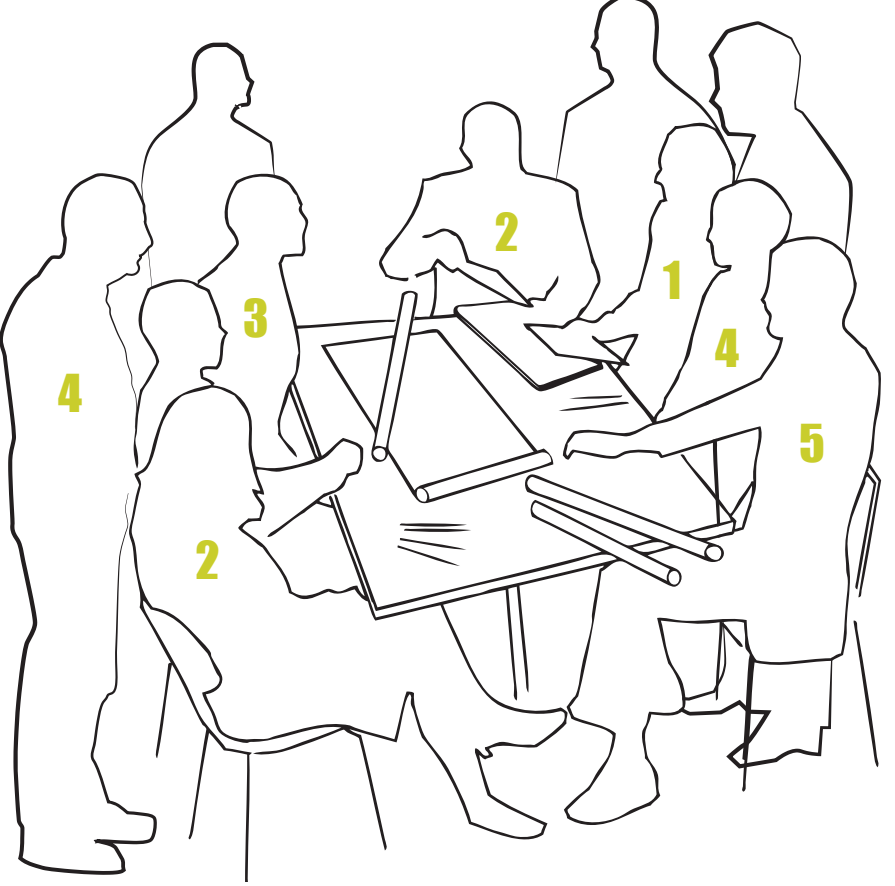
Katılım: Programa katılmak isteyen tasarımcıların isim, kurum ve proje alanı bilgileri, info@kentselstrateji.com adresine gönderilmelidir. Katılım için zaman kısıtlaması yoktur.

10 Ağustos 2012: Tasarımların teslimi için son gün

17 Ağustos 2012: Kamuoyuna Çağrı-2012 Çalıştayı

KAMUOYUNA ÇAĞRI 2012

Tasarımlar, İlçe Belediye Başkanları ve mahalle muhtarlarının da katıldığı geniş katılımli çalıştayda tartışılacak, sonuçlar kamuoyuna duyurulacaktır.

1 Belediye Başkanı **2** Mahalle Tasarımcısı **3** Muhtar **4** Mahalleli **5** Müteahit

www.mahalle3d.weebly.com

KentselStrateji

I info@kentselstrateji.com I (0212) 252 02 77 I www.kentselstrateji.com I

